



**Myndigheten
för civilt försvar**

Utlysning av länsstyrelsernas sammanhållna projekt 2027-2030 – Anslag 2:4 Krisberedskap

Anvisning

dnr MCF 2026-00023

Utlysning av sammanhållna projektet 2027–2030

Enligt Myndigheten för civilt försvars regleringsbrev får medel från anslag 2:4 Krisberedskap användas för att delfinansiera länsstyrelsernas kostnader för att utveckla krisberedskapen och civilt försvar regionalt och lokalt.

Myndigheten inbjuder härmed länsstyrelserna* att inkomma med ansökningar om medel för sammanhållna projektet år 2027–2030. Denna PM ger närmare information om utlysningen. Övrig dokumentation för utlysningen består av:

- Allmänna villkor för länsstyrelsernas sammanhållna projekt 2027–2030
- Ansökningsblankett med budgetmall

Sista dag för ansökan är den 30 september 2026. Kompletterande underlag ska inkomma senast den 1 mars 2027. Beslut om medel tas i november 2026.

Välkommen med ansökan samt eventuella frågor till anslag2-4@mcf.se

Vänliga hälsningar
Myndigheten för civilt försvar
Sektionen för inriktning

2026-05-06
MCF dnr 2026-00023

*Utlysningen gäller enbart länsstyrelser på regional nivå utifrån ansvaret att stödja och samordna kommuner m.fl. i sitt län. Länsstyrelserna i rollen som ansvarig myndighet för ett civilområde är välkomna att söka medel från anslag 2:4 Krisberedskap i den årliga utlysning som avser utvecklingsprojekt.

Innehåll

Syfte och mål	4
Verksamhet och avgränsning	4
Ingångsvärden för perioden 2027–2030	5
Inriktningar att utgå från	5
Verksamhet inom projektet 2027–2030	5
Underlag att använda i arbetet	7
Utbildnings- och övningsplan	7
Medel för perioden 2027–2030	7
Avstämning under perioden	8
Villkor och förutsättningar	8
Ansökan	8
Beslut	8
Uppföljning	8

Syfte och mål

Det sammanhållna projektet ska förstärka länsstyrelsernas resurser för att stödja och samordna kommuner, regioner och andra aktörer i länen i utvecklingen av krisberedskap och civilt försvar¹.

Målet är att öka kompetensen hos länsens aktörer, samordna gemensam planering samt bedriva samverkan och övning.

Projektet ska bidra till att kommuner och regioner kan förbereda sig för att hantera ansvar och uppgifter som åligger dem i kris och krig enligt lagstiftning och att aktörerna i länet kan agera samordnat.

Verksamhet och avgränsning

Projektet ska omfatta stöd och samordning efter angivna inriktningar och de behov som finns hos kommuner och regioner. Länsstyrelsernas uppföljning av kommunerna samt de önskemål som framkommer i samverkan med kommuner och regioner ger grund för utformning av verksamheten.

För perioden 2027–2030 kommer den aviserade lagstiftningen om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig att vara central. Utöver det kan länsstyrelsen ge stöd för uppgifter med utgångspunkt i andra lagar, statliga myndigheters vägledning eller verksamhet som är av betydelse för kommunens eller regionens utveckling av det civila försvaret.

Projektet kan omfatta länsöverskridande arbeten och deltagande i arbeten med Myndigheten för civilt försvar som utvecklar stöd för lokala och regionala aktörer. Det kan också omfatta gemensam planering tillsammans med kommuner och region över nationsgräns med motsvarande aktörer i Finland, Norge och Danmark.

I uppgiften att ge stöd och samordna samt driva utvecklingen av krisberedskap och civilt försvar inom länen kan länsstyrelserna också ta med andra aktörer i sina aktiviteter till exempel regionala myndigheter, frivilliga försvarsorganisationer, andra civilsamhällsorganisationer och näringsliv.

¹ Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion. Förordning (2017:870) om länsstyrelsernas krisberedskap och uppgifter vid höjd beredskap.

Ingångsvärden för perioden 2027–2030

Inriktningar att utgå från

- [Regeringens inriktning för det civila försvaret 2025-2030 liksom gemensamma förutsättningar för utvecklingen av totalförsvaret 2025-2030.](#)
- [Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030](#)
Underlaget är framtaget av Myndigheten för civilt försvar och Försvarsmakten på uppdrag av regeringen. Det utgör grunden för Sveriges totalförsvaret och riktar sig till alla aktörer som ingår i det. Här anges planeringsförutsättningar och sju dimensionerande typsituationer som beskriver tänkbara delar av en militär konflikt och vilka konsekvenser det kan innebära för samhället.
- [Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar](#)
Myndigheten för civilt försvar har i januari 2026 beslutat om en ny version av Planeringsinriktningen. Den ger stöd till civila aktörer i arbetet med både krisberedskap och civilt försvar. Dokumentet utgår från målen för totalförsvaret, civilt försvar samt krisberedskap och anger de förmågor som aktörer inom beredskapssystemet behöver ha. Till exempel upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner, krigsorganisation och personalförsörjning, och systematiskt och riskbaserat arbete med cybersäkerhet.
- [Gemensamma grunder – ramverk för ledning och samverkan](#)
Ramverket vänder sig till alla aktörer som har ett ansvar för att hantera samhällsstörningar. Det ger stöd för operativa åtgärder och främjar effektivt och samordnat agerande genom riktlinjer för aktörsgemensamt arbete, kriskommunikation, processer för rapportering och samlad lägesbild.²

Verksamhet inom projektet 2027–2030

Det är särskilt prioriterat av Myndigheten för civilt försvar att länsstyrelserna säkerställer de uppgifter som listas nedan i stödet till kommunerna och regionen. Myndigheten kommer att följa upp dessa punkter under projekts gång och efter avslut. Utöver dessa prioriterade områden som är relevanta för samtliga länsstyrelser, finns utrymme i ansökan att inkludera andra områden som enskild länsstyrelse efter samverkan och analys med aktörerna i länet bedömer är av vikt ur det regionala perspektivet.

²Notera även överenskommelsen från oktober 2025 som presenterar en gemensyn syn på hur den faktiska ledningen inom civilt försvar på nationell nivå ska utövas.
<https://www.mcf.se/sv/amnesomraden/beredskap-for-kris-och-krig/beredskapssystemet/samverkansforum/civilt-beredskapsrad>

Organisering, förhållningssätt och strategisk kommunikation

Det är viktigt att kommuner och region i varje län ges möjlighet att delta i planeringen och därefter har en tydlig bild av det stöd som länsstyrelsen avser att prioritera under kommande fyraårsperiod, och vilka aktiviteter som planeras att genomföras gemensamt i länet. Det är en förutsättning för att kommunerna och region ska kunna planera sin verksamhet, säkerställa resurser där det behövs samt att de generellt ska få goda möjligheter att ta emot och omsätta det stöd som länsstyrelserna ger till effekt. Inom ramen för projektet behöver därför följande säkerställas i samtliga län:

- En etablerad, tydlig och dokumenterad process för gemensam planering av länsstyrelsens stöd och aktörernas gemensamma aktiviteter under fyraårsperioden inklusive en rutin för hur den beslutas, revideras och följs upp.
- Resultatet av ovanstående planering dokumenteras och kommuniceras med berörda aktörer.
- Systematisk information och återkommande dialog med relevanta nivåer (t.ex. kommun- och regionledningar, chefer samt handläggare inom både beredskap men också i förekommande fall från sakverksamheter) inom kommuner och regioner i syfte att tydliggöra länets planering för fyraårsperioden och pågående arbete samt för att utveckla och upprätthålla goda samverkansrelationer.

Prioriterade åtgärder

- Länsstyrelserna i civilområdet ska delta i arbetet med att ta fram en högre regional inriktning för civilområdet, baserad på Försvarmaktens och Myndigheten för civilt försvars *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030* samt medverka i arbetet med förberedande- och förmågeplanering på högre regional nivå.³
- Med utgångspunkt i den högre regionala inriktningen och Myndigheten för civilt försvars *Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar* ska länsstyrelserna ta fram en länsvis (planerings)inriktning tillsammans med länets region, kommuner och andra relevanta aktörer.

Länsstyrelserna ska vidare:

- Samordna och stödja kommunernas arbete med risk- och sårbarhetsanalyser samt återkoppla den samlade analysen, identifierade risker och sårbarheter inklusive övergripande slutsatser till länets kommuner.
- Driva, samordna och genomföra aktörsgemensam förberedande planering inom länet.

³ MSBFS 2025: 4-6§§

- Samordna och stödja kommuners och regioners arbete kopplat till nya uppgifter inom ramen för den aviserade lagstiftningen om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig.
- Samordna och vid behov stödja kommuners och regioners stöd till det militära försvaret.
- Inom länet samordna och vid behov stödja länets aktörer med att förbereda värdlandsstöd till internationella civila aktörer, i syfte att kunna ta emot internationell civil och humanitär hjälp.
- Bidra till att kommuner och regioner kan utveckla de förmågor som anges i *Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar*.
- Skapa struktur för samverkan, kunskapsutbyte och erfarenhetsdelning genom nätverk och andra forum med aktörer i länet.
- Genomföra återkommande utbildningar och övningar med länets aktörer för att stärka kompetens och samverkansförmåga.
- Uppmärksamma och stärka kommun- och regionledningarnas förmåga att leda under höjd beredskap genom riktade aktiviteter och återkommande dialog.
- Använda de sambands- och signalskyddssystem som planeras användas under samhällsstörningar även under ordinarie verksamhet samt vid övning och utbildning för att se till att informationsdelningen mellan kommuner, region och andra relevanta aktörer fungerar i hela hotskalan.

Underlag att använda i arbetet

I de fall det finns specifika inriktningsdokument, arbeten, vägledningar och liknande som berör verksamheten ska dessa följas. Genom att prenumerera på [Nyhetsbrev från Myndigheten för civilt försvar](#) får ni information om nya underlag.

Utbildnings- och övningsplan

Utbildnings- och övningsverksamhet är en viktig del i sammanhållna projektet. Länsstyrelsen påminns om att se över och eventuellt uppdatera myndighetens fleråriga utbildnings- och övningsplan och tillgängliggöra planerade övningar i den nationella övningskalendern via ovning@mcf.se. Planen bör kompletteras utifrån erfarenheter och behov som framkommit i genomförda övningar, verkliga händelser, etc. och efter bedömning om vad som är lämpligt att dela.

Övningsplaneringen behöver utgå från gällande övningsinriktningar från Myndigheten för civilt försvar, vilken bland annat anger förmågor som bör övas. Ledning och samverkan enligt sambandsplaneringen bör återkommande övas och användas.

Medel för perioden 2027–2030

Respektive länsstyrelse kan ansöka om bidrag med ett preliminärt högsta belopp enligt tabell nedan. Beloppen ska fördelas jämt över åren. Vid särskilda behov kan

undantag göras. Länsstyrelserna ska motfinansiera med samma belopp som söks för perioden.

Länsstyrelse	Belopp totalt 2027-2030	Belopp per år
Skåne, Stockholm, V:a Götaland	30 mnkr	7,5 mnkr
Gotland och Norrbotten	20 mnkr	5,0 mnkr
Övriga	18 mnkr	4,5 mnkr

Avstämning under perioden

Den forcerade utvecklingen inom civilt försvar medför nya förutsättningar, lagar och åtgärder. Det behöver därför finnas en flexibilitet i projektet för planering på längre sikt. Myndigheten för civilt försvar återkommer för en översyn under projektperioden för att säkerställa att inriktningen för projektet är fortsatt relevant inför 2029-2030.

Villkor och förutsättningar

Ansökningarna ska följa *Allmänna villkor för länsstyrelsernas sammanhållna projekt*. De återfinns tillsammans med övriga dokument för ansökan på Myndigheten för civilt försvars webbplats. I dokumentet finns information om vad som får ingå i projektet, stödberättigade kostnader och motfinansiering samt tidplan för prognoser, utbetalning och uppföljning.

Ansökan

Ansökningsförfarandet består av två delar:

1. Senast den 30 september 2026 skickar länsstyrelsen in ansökan som beskriver hur gemensam planering i länet ska utformas samt förslag till budget för verksamhet under perioden. (*Flikarna Ansökan och Budget*)
2. Senast den 1 mars 2027 skickar länsstyrelsen in ansökan kompletterad med sammanfattning av planerad verksamhet.

Beslut

Myndigheten för civilt försvar beslutar om medlen i november 2026. Efter att länsstyrelsernas kompletterade ansökningar inkommit i mars 2027 ges återkoppling på det.

Uppföljning

Myndigheten för civilt försvar kommer årligen att följa upp genomförd verksamhet och resultat utifrån beviljad ansökan om projektmedel, se Allmänna villkor. Dialog mellan länsstyrelserna om verksamheten utifrån 2:4-medlen beräknas genomföras under projektets gång som en del av uppföljningen.